

Noctiluca

Konventet har ordet.

Denna konventsstyrelse liksom så många föregående har haft och har fortfarande många stolta planer angående den förestående konventsverksamheten. Av dessa blir dock antagligen ytterst få förverkligade, men för att nå skogsbrynet bör man som känt sikta på trädtopparna. Det första bakslaget kom i form av ett meddelande från högre håll, att inga baler skulle få hållas under hösten i skolan. Detta beroende på att golvet lätt förstörs när så mycket sand släpas in och som känt kostar målning av en stor yta ganska mycket. Dock behövde konventets kassa inte bli lidande av, att den inte kunde få tillskott genom sådana penninginbringande tillställningar, som baler, ty konventet fick av skolan ett penningunderstöd. För detta förtjänar vederbörande konventets djupt kända tack, vilket härmed fram bäres.

Det första utslaget för styrelsens arbetsiver visade sig i form av ett traditionellt intagningskonvent. Det var i synnerhet i fråga om detta konvent, som styrelsen hyste högt flygande planer. Man skulle reformera hela intagningskonventet. Dock var styrelsen inte medveten om den fruktansvärda energi, som fordrades för en omläggning av intagningsidén. Följden blev en återgång till det gamla vanliga, endast med den tvivelaktiga reformen, att programmet blev betydligt kortare än under de föregående åren. På grund av det korta programmet fick konventsmedlemmarna dansa desto längre. Hasandet försiggick till tonerna från det nybildade

bandet »Whisky Cats» (med initialerna WC, haha!). Bandet svängde igenom sina låtar med den hedern och allmänheten var nöjd, i synnerhet vann skolans enda bas-ägare Jacki Söderman stor popularitet.

Efter detta konvent blev styrelsen plötsligt en ivrig moralväktare och beslöt, att för att undanhålla konventets medlemmar från eventuella förvillelser under den instundande bönlördagen, nämnda dag ordna en diskussion i skolan. Diskussionen skulle röra sig kring ämnet: »Varför jag inte går i kyrkan» och man beslöt att inbjuda två representanter från SSKF. Förhoppningsfulla anlände styrelsens medlemmar till skolan kl. 18.15, men då man kommit in i lokalen förlorade man alla sina glada förhoppningar, ty belysningen fungerade inte. Det hade nämligen inträffat, att el-förbindelsen mellan staden och Åggelby hade brutits på grund av den häftiga storm, som rasade just då. Styrelsen stod först rädlös, men till slut beslöt man att ringa återbud till de inbjudna från SSKF. Då man emellertid inte lyckades få tag i dem, beslöt man att vänta och se tiden an. Räddningen kom i form av skolans rektor — Konventets kurator, som trollade fram stearinljus och ljusstakar från sin innehållsrika högra skrivbordslåda. Diskussionen förflöt under trevlig julstämning och ovanligt många (över hälften) yttrade sig. Det mest glädjande för oss äldre var, att även några från femman vågade yttra sig. Då elektriciteten under diskussionen hade kommit tillbaka lyckades konventets husmödrar få tettet kokat och det avnjöts tillsammans med tilltugg, under livligt samspråk. Därefter dansade man en stund och styrde sedan sina steg hemåt.

Under tiden före Noctilucae pressläggning har vi inte haft några flere tillställningar, men då detta läses har antagligen redan den mycket omtalade jazzkonserten, ett lillajulskonvent och möjligen en diskussion till gått av stapeln.

Baba.

Konventet

Ordf. Einar Bärlund
Tel. 791636
V.ordf. Tom Simons
Skr. Jakob Söderman
Kassör Veikko Tastén
Prog. chef Kurt Sjö Dahl.

Noctiluca

Ansv. utg. fil. mag. Harry Gayer
Red. Alfons Forsberg
Red. sekr. Björn Lönnberg
Medl.: Helena Broström
Kaj Nurmi.
Sig Hellman.

NOCTILUCA

Organ för konventet vid Äggelby Svenska Samskola

Nr 4

December 1955

Årg. ???

Varje tidning eller tidskrift med någon självaktning brukar hålla sig med en ledare i början av tidningen, vanligen på denna plats där detta skrives. Men nu är det emellertid snart jul och vi i redaktionen har varken tid, lust eller förmåga att vara spirituella eller elaka. Därför upplåter vi detta spaltutrymme till en dikt, skriven av en av våra favoritskalders, Erik Axel Karlfelt.

Psaltare och lyra

*Snabbt jagar stormen våra år
som skyar över hav.
Knappt tändes, år, din blinda vår,
så bleknar glansen av.
Din sommarblomstring är sin kos,
hav tack för vad du gav,
om och du endast gav en ros
att lägga på en grav.*

*Du makt för vind och skyar,
du makt för liv och år,
som ständigt allt förnyar,
och allt i spillror slår;
med öden och med timmar
i julens aftonbrand
du står, och sädets glimmar
i säningsmannens hand*

*Giv psaltare och lyra,
då mödan görs oss lång.
Betag oss ej den dyra,
den ljuva lust till sång.
Låt klinga våra dagar
som vind i gröna bagar,
som hav i böljegång.*

*Giv oss en härd att njuta vid
av vårt beskärda bröd.
Giv oss ett bröst att luta vid,
när glädjen vänds i nöd.
Giv oss en tro att sluta vid
tryggt i den mörka död.*

MAXIM GORKIJ

den siste

av de stora ryssarna

Under 1800-talet levde en mängd skönlitterära författare av klass i Ryssland. Dessa har blivit kallade »de stora ryssarna». Som ex. må nämnas Leo Tolstoj, Anton Techov, Maxim Gorkij, Dostojevski, Leskov och Gogol. De flesta av dem skildrar helst tsartidens Ryssland, ofta de sociala förhållandena. Ingen av dem var dock så mångsidig, som den största och sista av dem: Maxim Gorkij. Han skrev mästerliga genommänskliga noveller, politiska stridskrifter samt skådespel, för det mesta med en politisk anstrykning, allt med samma suveränitet.

Maxim Gorkij var en pseudonym för Alexej Maximovitj Peskov, född i Nisjni Novgorod år 1868, i ett mycket fattigt hem. Redan vid unga år begav han sig på luffen. Han var ingalunda den enda som vandrade på Rysslands vägar vid denna tidpunkt. Ända sedan 1860-talet var de ryska vägnarna fulla av landstrykare, vilka vandrade från plats till plats utan hopp om bättre tider. Någon gång stannade de på ett ställe där de fick arbete, sedan fortsatte de igen sin tröstlösa vandring. Under dessa vagabondår fick den unge Alexej en illusionsfri syn på livet, men han fick också många tacksamma motiv för sina kommande skrifter.

Det mesta i hans digra produktion är noveller från denna tid som »barfoting», det är hans egen benämning på dessa kringvandrande filosofer. Ibland skildrar han deras livsfilosofi och leverne, deras hat mot samhället, deras obestämbara frihetslängtan, utan kritik, ibland skildrar han dem som de är, råa, känslolösa, obildade, moraliskt fördärvade. Hans noveller från denna tid, »Vid saltdamarna», »Flickan», »Konovalof», och novellsamlingen »Urspårade» samt många andra är bland

bästa inte bara i hans egen produktion utan inom hela den ryska novellistiken.

Alexej Peskovs författarbana började omkring år 1892, då han efter nästan 20 års kringflackande i Ryssland som nygift bosatte sig i sin födelsestad. Där kom han i kontakt med den berömde skriftställaren Vladimir Korolenko, vilken hjälpte den unge författaren genom att värdesätta och kritisera hans verk. Efter att ha arbetat vid några tidningar utgav Alexej Peskov under pseudonymen Maxim Gorkij år 1893 sitt första verk »Makar Tjudra». År 1900 betraktades Maxim Gorkij som den främsta ryska författaren. Han hade utgivit åtskilliga novellsamlingar, av vilka nästan alla på ett realistiskt sätt behandlade hans upplevelser med dessa luffare, fördettingar, dessa viljelösa varelser på sidan om allt ordnat samhällsliv.

Den svaga sociala oppositionslust, vilken man märker i dessa noveller fördjupades, då han i Petersburg kom under inflytande av marxistiska och socialdemokratiska kretsar.

År 1901 skrev han »Sången om Stormfågeln», genast efter den blodigt nedslagna studentrevolutionen i Petersburg. I detta verk besjunger han den kommande stora revolutionen. Det är det första verket inom hans politiska författarskap.

Under de närmast efterföljande åren hängav han sig helt åt politiken, nu började också hans långa vänskap med Lenin. Vid revolutionen 1905, i vilken han aktivt deltog, blev han häktad och förpassad i fängelse. Ett litet ex. på hur omtyckt Gorkij var i Europa är att när tillkännagivandet av Gorkijs häktning skedde, protesterade alla Europas författare. En av Anatole France yttrade: »Gorkij tillhör inte bara Ryssland utan hela världen».

1906 började exilen, i Paris, i New York och till sist på Capri, där den lungsjuke Maxim Gorkij fann sig ett diktarhem. Från denna tid daterar sig en märklig skrift om den ryska arbetarrörelsen »Modern».

Redan nu beraktades Maxim Gorkij av den litteraturintresserade världen, som en författare, vilken gjort sin sak inom litteraturen, och sedan försvunnit. Först år 1913 återvände han till Ryssland och på samma gång också till skönlitteraturen, från den politiska, genom att utgiva »Min Barndom», den första delen i hans självbiografi. Denna åtföljdes senare av »Ute i Världen» och »Mina Universitet». Igen skrev han några fina noveller och romaner bl. a. »Husbonden».

År 1921 tvingade hans sjukdom honom att återvända till Capri. Under de år som närmast följde, visade Gorkij en förvånansvärd produktivitet. Om man läser någon av hans böcker från denna tid, exempelvis »Släkten Artamonovs Verk» eller »Klim Samgin», så vittnar ingenting om ålderdomssvaghet. I dem finns allt det bästa hos Gorkij, hans

förmåga att ge verklighetsillusion, hans friska natursinne, hans mänskliga någongång humor.

Gorgij återvände år 1926 till Ryssland, för att återuppta sitt arbete vid partiorganet. Då han dog år 1936, stod inte endast hela Ryssland, sörjande vid hans bår, utan hela världen insåg att den förlorat en av sina originellaste och kraftfullaste författare.

Maxim Gorkijs verk fyller ett imponerande antal hyllmeter. De är till sitt värde ganska ojämna, alltid har inte det personliga patoset och den mästerliga stilen sammanflutit i en harmonisk enhet, men de flesta verken i hans produktion räknas inte bara till den ryska litteraturens utan till världslitteraturens främsta. Det lönar sig inte att försöka tolka hans litteratur. Läs några av hans noveller, så vet ni varför Maxim Gorkij betraktas som den största av »de stora ryssarna».

»Människan — det är sanningen, där har vi alltings upphov och alltings ände. Allt är för människan, allt är i människan. Endast människan existerar.» Så lyder Maxim Gorkijs trosbekännelse, summan av hans filosofi. **J. S.**

Red.
har
ordet

»Har du skrivit? — Nää. — Tänker du skriva? — Va håsar du! Du får de i måron! Morgondagen kommer. En ny vecka kommer och går. Och då, då kommer det ett ynkligt litet bidrag, övertalningar och underhandlingar, varefter författaren lovar skriva om sitt alster till följande dag. Om man har tur, vilket händer mycket sällan, får man bidraget dagen före tidningsmaterialet skall sändas till tryckeriet.

Denna situation återkommer med lika jämna mellanrum som utgivningen av Äggelbys »konventsblaska». Om man är klok räknar man med att 9/10 av det utlovade materialet aldrig ser dagens ljus och att utav den återstående tiondedelen cirka hälften kan tänkas kunna införas i tidningen. Med rysning tänker jag på den dagen då hela den utlovade mängden ligger på redaktionsbordet. Den enda möjligheten i detta fall vore att ge ut en bok. Åtgången skulle vara garanterad på grund av författarnas antal.

Det finns en bidragslåda på en korridorvägg i skolan. I denna har alla rätt att sätta sina bidrag om de inte föredrar att kasta dem i papperskorgen direkt. I varje fall om de är av följande natur:

Midnatt råder
tyst det är på loftet
spotta i pottan
Godnatt

Detta höstens enda bidrag i denna låda har blivit infört i tidningen endast på grund av denna »storys» art. Så Anonymus och hans gelikar torde inte besvära sig.

forts. sid. 11

Varför kyrko=

Frågan om kyrkohistorieundervisningen har ofta lett till hetsiga debatter och vi har därför låtit ett par gymnasister uttala sin åsikt och samtidigt vänt oss till bisk. G. O. Rosenqvist som tillmötesgått vår begäran om ett inlägg i denna enkät. Kanske det vore på tiden att även ni herrar skolråd gjorde slag i saken.

Biskop G. O. Rosenqvist:

Undervisningen i kyrkohistoria äger ett stort bildningsvärde.

Redan på den tiden, då den politiska historien var den dominerande inom skolans historieundervisning, som ofta fick sin prägel av krigshistoria och regentlängder, erbjöd kyrkohistorien ett stycke idé- och kulturhistoria. Som sådan uppskattades den även av personer, som var ytterst kritiska mot kristendomen. Men självfallet kan man undervisa

även i kyrkohistoria på ett mycket olika sätt. När den del av kunskapsstoffet, som representeras av namn och årtal, nu reduceras, betecknar detta en sund utveckling av undervisningen i kyrkohistoria.

Ett uteslutande av kyrkohistorien från läroverkens undervisningsprogram skulle utan allt tvivel beteckna en kulturell förlust. Både ur allmänbildningens och den kyrkliga kunskapens synpunkt — ingendera är minsann för stor i våra dagar — måste man bestämt motsätta sig krav av så kategorisk art.

Däremot måste man allvarligt fråga sig om inte kyrkohistorien nu har ett alltför brett utrymme inom läroverkens religionsundervisning. Under flera år ägnas ju lektionerna i religion helt åt kyrkohistorien. Och det sker även under de år av elevernas utveckling, då de säkert skulle ha intresse av att mer direkt få möta de religiösa och etiska livsfrågorna och erhålla information rörande dem.

Jag uttalar därför såsom min uppfattning, att kyrkohistoriekursen i viss mån borde reduceras och att en ökad undervisning dels i bibelkunskap, dels i livsåskådningsfrågor borde ryckas in t. ex. i kurserna för läroverkens mellanklasser.

Einar Bärlund.

Då man i skolungdomskretsar diskuterar reformering av skolordningen, så är det en sats, som gång på gång dyker upp, nämligen: Bort med kyrkohistorien! Det är ofta på detta sätt, som ungdomens avoga inställning mot läxläsning över huvudet, tar sig uttryck. Här har man funnit att utmärkt sätt att kunna bortförklara sina dåliga vitsord i ett ämne och sin ovilja för läxläsning. Ett mycket enkelt sätt, man säger bara: Undervisningen i ämnet är fel ordnad eller onödig. Bort med hela ämnet från läsordningen!

Jag medger, att även jag hör till dem, som vill ändra på religionsundervisningen, men jag vill inte

historia

stryka bort hela detta ämne, utan bara den egentliga kyrkohistorien och den endast från mellanskolans program. Bortsett från undervisningen i kyrkohistoria är religionsundervisningen i mellanskolan ganska tillfredsställande.

Men i fråga om undervisningen på gymnasialstadiet borde nog större förändringar vidtagas. Är det verkligen nödvändigt, att 4—5 terminer läsa endast torr och urtråkig kyrkohistoria? Kyrkohistorien är nog nödvändig, men endast då den bildar grunden för en ytterligare och vidgad kristendomsundervisning. På gymnasialklasserna borde man endast ett år läsa kyrkohistoria i stora drag för att få denna grund och sedan ägna de följande åren åt undervisning i kristlig religionslära och behandla praktiska frågor inom religionen.

Man borde även behandla de olika religioner, som existerar, buddhsimen, islam m. fl., och lägga sig in i dessa religioners grundsatser och jämföra dem med den lutherska läran. Härigenom skulle man komma underfund med de olika religionernas svagheter och även deras fördelar framom varandra och ungdomen skulle få en säker grund att bygga sin religiösa uppfattning på. Ty det är väl meningen, att kristendomsundervisningen i skolan skall hjälpa de unga att finna ett stöd i livet, som de verkligen kan lita på och inte att fylla deras hjärnor med en massa döda kyrkohistoriska fakta, som inte kan hjälpa dem ett dyft.

Clas Nordman.

Gymnasister anser i allmänhet kyrkohistorien såsom ett mycket torrt och tråkigt skolämne. Man tvingar i sig biskopar, psalmdiktare, -ismgrundare, årtal och boktitlar endast för att nå ett högre betyg. Sällan gitter man tänka över de åsikter, som framträder så dunkelt och så sparsamt som åsikterna i vår kyrkohistoriebok. Men om man låter tanken snudda vid den uppfattning man har om den kristna lärans historia, ser man framför sig

ett enda kaos av grymma religionskrig, inkvisitionens sträckbänkar, hednamissionärernas brännvin och profithunger, och såsom det främsta tecknet på gudfruktighet ett strängt iakttagande av kyrkans bestämmelser. Det som en skolelev känner till om den kristna läran genom tiderna övertygar ej alls om en god, högre makts existens.

Vanligen gör de egna erfarenheterna det ännu mindre. Skolkursen omfattar ämnen som gör oss allt mera materialistiska. Huvudvikten läggs endast vid att lära sig så mycket som möjligt av språk, matematik, realämnen, och att kunna omsätta dem i så mycket pengar och inbillad bekvämlighet som möjligt. Den verklighetsfrämmande kyrkan spyr ut samma klichéer, som den har gjort åt de primitivaste folk. Vi lär oss i skolan att förstå klart och logiskt språk, men undervisningen om det väsentligaste, om vår själ, sker på ett språk och ett tänkesätt, som är helt främmande för oss, som vi genom vår uppfostran ej kan förstå. Ditt kanske största intresse, till vilket du tar din tilflykt ur denna världs elände, anses av många kyrkans man såsom degenererande, primitivt negerlammer.

Vad är resultatet av detta? De flesta ungdomar är rena och sanna materialister, med en mycket liten aning om filosofiens och religionens värld, typiska produkter av sin tid.

Har religionen någon betydelse för den moderna människan? Hos alla högre kulturer kan man spåra ett brinnande intresse för den absoluta sanningen, för Gud. Religionen är utan tvivel något synnerligen karakteristiskt för en hög kultur. Emedan vi naturligtvis räknar oss till en lysande kulturrepok, måste även hos oss de andliga värdena inta en mera framskjuten plats.

Av dessa orsaker skall även på skolans läsplan finnas ett ämne, som kan lindra materialismen hos den blivande kulturmänniskan. Detta ämne skall ge en uppfattning om vad »eliten» av kulturmänniskorna genom tiderna genom tanke- och själsstrider har kommit till beträffande Gud, livet, kärleken och dö-

forts. på sid. 10.

THE

Noctiluca fortsätter nu sin serie jazzmusikerintervjuer, vilken som bekant började i föregående nummer med Olli Häme som intervjuobjekt. Nu är Kalevi Hänninen i turen. För dem som inte känner till honom kan vi berätta att han betraktas som Finlands främste jazztrumslagare. För närvarande spelar han med Olle Lindström. Om någon vill lyssna på honom är det bara att gå till Kestikartano någon onsdag. Om onsdagarna jammäs där nämligen mellan tangon och valser, och på »Kestis» vimlar det av jazzmusiker såsom Erkki Vuori, Ossi Malinen, Paavo Partti, Kaarlo Kaartinen, Wille Katz...

I Finland finns det en handfull musiker, vilka är värda titeln »Finlands bästa jazzmusiker». Det är endast en smakfråga om det är Herbert Katz, Antero Stenberg eller Erkki Vuori. I det här sammanhanget skall man nog inte glömma Kalevi Hänninen. Han står i särklass som solist på trummor i vårt land, och hans komp är utmärkt därför att »följer» solisten. Det mest träffande som sagts om honom är nog var en av de trogna spisarna på »Kestis» yttrade: »Det finns en massa fina batterister i Finland, men Hänninen är nog mest jazz».

Kalevi Hänninen föddes den 22 juni 1931. Familjen var vid den tidpunkten bosatt i Kottby. Ingen av familjemedlemmarna var vidare intresserad av musik. Det var först i Kottby Finska Samskola, där Kalevi gick i skola, han blev intresserad av jazz, främst tack vare skolans många »band».

1946 besökte Kalevi sitt livs första jazzkonsert. Den försiggick i Bio Savoys lokal och endast inhemska förmågor medverkade. Konsertens huvudattraktion hette Al Manuels swingband. På samma konsert uppträdde en annan av den tidens jazz-

stjärnor: Jaakko Vuorimaa (Furman), som genast blev Kalevis storfavorit. När Kalevi kom hem från konserten var han fast besluten att börja spela trummor. Han satte genast igång med hårdträning på en egenhändigt förfärdigad trum uppsättning, till föräldrarnas förargelse. Senare började han ta lektioner för »Kilroys» dåvarande trumslagare. Dessa lektioner är grunden till Kalevis gedigna teori-kännedom. Fastän »Kilroys» musik inte hade något som helst värde, åtminstone som jazz betraktad, så var orkesterns trumslagare långt kommen i all musikteori som rör trummor. När han slutade i orkestern efterträddes han av den 17-åriga Kalevi Hänninen.

År 1949 hade Kalevi ett eget band dit bl. a. trumpetaren Erkki Vuori och dragspelaren Göran Sjöholm hörde. Kapellmästaren tröttnade dock snart på sina åligganden.

Första gången Kalevi uppmärksammades var år 1950, då han deltog i en amatörorkestertävling som medlem i Erkki Vuoris orkester. Han vann ett pris, som utdelades åt den bästa trumslagaren. Samma sak upprepades år 1951. Av andra orkestrar som Kalevi Hänninen spelat med må nämnas Åke Sjöblom, Jorma Weneskoski, Ronnie Krank och Lars Enquist. Med Enquist har han gjort flere turnéer och lekt Gene Krupa på konserter.

I januari detta år började han spela med Olle Lindström. I den orkestern utgör han den unge, lovande trumpetaren Seppo Finne stommen.

Kom och spisa skivor nå'n kväll, så...

Det var på en av den nybildade Oldtown Jazz-clubs jamsessioner jag frågade Kalevi Hänninen om han hade något emot att bli intervjuad för en skoltidning. »Det passar fint, kom hem till mej nå'n kväll och ta skivor med så ordnar det sig nog».

KALEVI HÄNNINEN STORY

Sagt och gjort. En kväll några dagar senare anlände jag och »Ola», en av Kalevis kamrater ända från skolåldern, till familjen Hänninens villa i Botby. Kalevi med sin trevliga fru och söta 1-åriga dotter bor där tillsammans med Kalevis föräldrar. I dörren möttes vi av en stormskällande colliehund som lystrade till det välbekanta namnet »Gerry», troligen med efternamnet Mulligan, och Kalevi. Snart befann vi oss i hans smakfullt inredda gästrum. Naturligtvis startade inte grammofonen och medan Kalevi småsvärjande försökte få igång den, intervjuade jag smått »Ola» med fint resultat:

Det var någongång 1946 och den nuförtiden ökända orkestern »Kilroy» spelade på Annalas danslave med sammansättningen, 6 dragspel, 2 gitarrer och trummor. Trummorna spelades av Topi Hurme, som även gav lektioner åt Kalevi. En dag blev Kalevi uppringd och man frågade om han kunde komma och spela ikväll, men han hade inga trummor, de måste först anskaffas. Varpå han samlade ihop sina sparpengar och begav sig till en musikhandel.

»Jaha, de där tar jag och den där, får jag pröva den här...»

Expediterna smålog överseende tills den kortvuxne 17-åringen tog fram de 120.000 mk, räkningen utgjorde.

Äntligen startade skivspelaren. »Ola» grävde fram en Shorty Rogers-LP ur sin »bag», och jag övergick till att intervju Kalevi. På ett vänligt och humoristiskt sätt berättade han om sin bana som jazzmusiker och ett par anekdoter från den, som t.ex. hur han blev bekant med Erkki Vuori:

»En kväll när vi spelade på Annala kom dit en illa klädd yngling med en skamfilad trumpet under armen. Han spelade med i ett par stycken, och när dansen slutade beslöt vi, han och jag alltså, att stanna och spela i den träbarack, som utgjorde buffé. Vi frågade lov av nattvakten, som för övrigt var döv, och sedan började vi spela. Det var första gången vi spelade jazz eller rättare sagt någonting ditåt, »Eki» hade bara spelat i hornorkestrar förr och jag endast i »Kilroy» och Dallapé. Senare har vi spelat tillsammans många, många gånger.»

»Ola» hade många bra skivor med sig och medan vi spisade dem lade jag märke till att Kalevi tyckte om all sorts jazz, bara den svängde.

Kalevis idoler är Shelly Manne, Max Roach och Gene Krupa. I början av sin musikerbana hade han Krupa som storfavorit, men denne har senare fått vika för de nyare förmågorna Manne och Roach. Bland de inhemska musikerna är Sam Aho-kas, Antero Stenberg, Kaarlo Kaartinen och framför allt Erkki Vuori favoriter.

Kalevi hade många kloka åsikter, men spaltutrymmet tillåter inte annat än sammanfattningar. Mest stör det honom att så många skräporkestrar får fasta spelningar, medan många bra band får nöja sig med ströspelningar. Om inte publiken blir fodrande så bättras inte musiken.

»The Kalevi Hänninen story blir säkert en bra rubrik, fast jag aldrig sökt efter något sound»: sade Kalevi, med en humoristisk glimt i ögonvrån, när jag sade adjö.

När jag åkte med 41:an mot sta'n, klarnade det för mig att jag mött en av den finska jazzens största personligheter. **»Bighead».**

Envar discofil vet ju att vårt skivlager är landets mångsidigaste och att vår

KONTINENTALA SKIVBAR

garanterar en snabb och smidig kundtjänst
Kom själv och konstatera!

N. Esplan. 37, tel. 10396.

WESTERLUND

VI DISKUTERAR

Diskussionskvällarna har blivit en modesak i A.S.S. Vid utsatt tid möter man mangrant upp för att diskutera ditt och datt, mest datt. Diskussionerna kännetecknas av att cirka femtio elever samlas i skolans övre korridor och låter munlädret löpa för fria tyglar, men blott före själva diskussionen. Så snart ordföranden förklarar mötet öppnat och inledaren eller inledarna harklat ur sig sina halvsanningar lägrar sig en pinsam tystnad över församlingen. Ordföranden försöker kasta ut sina fångstkrokar, men att få napp i detta sällskap hör inte till de lättaste uppgifterna. Slutligen reser sig en dödsblek typ, ivrigt knuffad av sina grannar, och talar som om han var mitt uppe i målbrottet. Skyggt ser han sig omkring och märker att någon småler, hans likbleka färg övergår i illröd dito, han stannar mitt i en mening och sätter sig. Dock, hör och häpna, en liten klick på en fyra personer tar mod till sig och börjar lägga ut texten. Det som man mest fäster sig vid hos dessa talare är den ironiska ton de tyr sig till så snart de svarar på en utläggning de inte själv gillar. De vet att den som lyckas vara mest ironisk kommer att anses som kvällens hjälte. Man frågar sig vad den ironiska stilen har för nytta. Den urartar nästan alltid i ett betydelselöst munhuggeri, som vanligen endast intresserar munhuggarna själva.

På detta sätt förflyter kvällen under det att cirka femtio elever gäspar ikapp. Gäsparna är de för-

sagda typerna, som inte vågar be om ordet för att uttala sin mening om saker och ting. De sitter tätt hoppackade och då ordet har varit ledigt en längre stund knuffar de grannarna i ryggen vilket kan uttolkas: »För tusan, säg någonting!» I sinom tid förklaras mötet avslutat och då blir det ett liv utan like. Ungefär femtio f. d. tystlåtna tar bladet från munnen och låter orden strömma i en aldrig sinande ström. Deras första åtgärd är att kritisera de få modiga, som yttrat sig. De skrattar åt dem, som gjort sig skyldiga till någon missägning eller dem, som blivit »satta på plats». De undrar varför den och den sade så istället för att säga på dethär sättet o.s.v. i all oändlighet. Men en sak som de inte bryr sig om att tänka över är frågan: Varför yttrade inte jag mig?»

De försagda kan också uppdelas könsvis. Det är sällan man hör en flicka yttra sig, men kanske beror det på en inneboende karaktärsegenskap, som är kännetecknande just för det kvinnliga könet, nämligen tystlåtenheten. Praktiska erfarenheter säger mig att denna teori faller på sin egen svaghet. Mera troligt är att satsen: »Kvinnan tige i församlingen», gått dem i blodet. Jag vill omtala för den som tror på detta sätt, att detta tänkespråk är gammalmodigt och ingenting att fästa sig vid. Alltså låt naturen ta ut sin rätt också under diskussionerna och inte enbart däremellan.

Lucas.

---

forts. fr. sid. 7

den. Undervisningens syfte får ej vara att övertyga om en viss förkunnelses riktighet, utan att försöka klarlägga människans religiösa liv så sakligt och objektivt som det är möjligt. Då detta ämne är i det närmaste outtömligt och kan ses från så många olika synvinklar ställer det ett stort krav på lärarens personliga omdömesförmåga. Genom aktiv diskussion och kritik skulle den unga människan småningom urskilja den grundval, på vilken hon under livets gång skall bygga sin livsåskådning. Och läraren skulle kanske känna sig rikligast belönad, för sina bemödanden att göra undervisningen objektiv, genom den tacksamhet en gammal elev kan

känna mot honom, oberoende av att deras åsikter bryter sig mot varandra i högsta grad.

Kyrkohistorien är enligt min åsikt inte berättigad sin plats på gymnasiets läsplän, ty den uppfyller ej på långt när de krav, som måste ställas på ett ämne, som skall bidra till att skapa en människas uppfattning om de andliga värdena. Bästa lösningen vore att kyrkan själv skulle fordra avskaffandet av detta ämne, som, om det överhuvudtaget gör någon inverkan på någon, endast skapar avoghet mot allt vad religion heter. Ett skolämne, som däremot har en mission att fylla är det ovan uppskisserade.

Sport

Denna termin har förlöpt, vad idrotten beträffar, nästan planenligt, alltså dåligt. Dock hade det ställts en aning högre förhoppningar än vad resultatet slutligen utvisat, särskilt vad friidrottsmästerskapen och flickornas bobollsspel beträffat.

Flickorna deltog som titelförsvare och spelade i hopp om att bobollspokalen skulle kvarhållas ett år till i skolans prisskåp. Tyvärr räcker inte hoppet alltid till och i detta fall tog det slut alldeles för snabbt. I en ojämn match drog »Bullan» det längre strået och vår skolas flickor var oroväckande tystlåtna dagarna efter.

Skolans korgbollsstjärnor deltog, beklagligt nog, i en korgbollsserie. Tyvärr är utrymmet för knappt för att få med de imponerande förlustsiffrorna.

Inom själva skolan kan man däremot skönja en del ljuspunkter. Främst tack vare det stora intresset för fotbollsserien som anordnades av skolans idrottsförening för klasserna I till V. Ur denna serie utgick som segrare klass IV efter omspel och förlängd tid mot klass V.

Idrottsföreningen kom även på den fixa idén att ordna en kurs i den för »bekvämlighetens vänner» opassande sporten, orientering. För denna kurs visades ett förvånansvärt stort intresse. Ett stort antal anmälde sig, av vilka dock några var med endast en gång, ty de märkte att orienteringen ej är skapad för »bekväma gossar». På kursen lärdes allt grundligt och ordentligt. Detta fick sin belöning i de två träningstävlingar som har hållits emedan alla deltagare gick igenom de ej allt för enkla banorna. Framtidsplanerna är som alltid svävande. I alla fall kommer en korgbollsserie under korgbollsveckan att anordnas. Kanske också en idrottsfest där priserna i skolans olika tävlingar kommer att utdelas.

idr.ordf.

forts. fr. sid. 5

Av föregående års redaktör hörde jag, att *Noctiluca* genom bidragslådan begåvats med ett tiotal bidrag. Med red.sekr. försökte jag lista ut sanningshalten i detta påstående och vi slogs av den fula misstanken att han skrivit dessa bidrag själv. Annars måtte han ha varit en ytterst magnetisk personlighet vilket till en viss del är möjligt.

Allt detta har varit känt i årtal, så varje redaktör får skylla sig själv för sin dumhet att ha åtagit sig detta värv.

red.

JAM-SESSION

En måndag för ett par veckor sedan gick en experimental jazzkonsert av stapeln i Å.S.S. Den var arrangerad av Konventet vid Å.S.S. och den nyligen bildade Oldtown Jazzclub. Tillställningen började med ett hälsningstal av Einar Bärlund och denne överlät sedan ordet åt kvällens konferencier Edgar Holmström från jazzklubben.

Ordet »jamsession» innebär något så ordnat som en jazzmusikerträff i allmänhet är. Vi kallade denna jazzkväll »jamsession», därför att det inte skulle bli någon sådan stel tillställning, av den typ som de flesta jazzkonserter i Finland brukar vara. Så var heller inte fallet. Redan i inledningsnumret var publiken med på noterna, både syn- och hörbarligen. Och när »Jamsession» var slut, och när man tänkte tillbaka på saken, så fann man att det hela hade blivit en stor succé, ty både musiker och publik hade trivts storartat.

Det var tre jazzmusiker, vilka gjorde denna jamsession, nämligen: Ventilbasunisten Erkki Vuori, tenoristen Kaarlo Kaartinen och trumslagaren Kalevi Hänninen.

Jamsessionen började med några snabba blues: »Montones» och »Swingin' the blues». Bland de medverkande musikerna fanns Erkki Vuori, Lars Enquist, C.-J. Andersson, Seppo Finne, och Kalevi Hänninen. Främst lade man märke till Erkki Vuoris fina ton och logiska fraser samt Kalevi Hänninens långa, bejublade soli. Publiken var entusiastisk, kanske en smula skräpig och tyckte mest om snabb, bullrig jazz. Därför blev också trumpetaren Evald Tillanen den största publikfavoriten, genom sina fräna, småfalska prestationer. Konsertens musikaliska höjdpunkt nåddes i »Taboo» framförd av duon Erkki Vuori och Kalevi Hänninen. Några unga förmågor, som man speciellt tyckte var bra, var trumpetaren Seppo Finne ur Olle Lindströms orkester, samt trummaren Olli Mäkelä och skolans egen tenorist Henrik Nyman, vilken gjorde riktigt bra ifrån sig i den stjärnspäckade samlingen.

»Jamsession» var genomgående lyckad och alla som var där instämmer nog i konv.ordf. E. Bärlunds tack riktat till alla de musiker, vilka gratis kommit för att slå ett slag, d.v.s. spela en ton för jassen.

Jack.

KONVENTET 40 ÅR

Med anledning av konventets 40-års jubileum har vi vänt oss till två före detta och vår nuvarande rektor och bett dem ge en kort överblick av konventsverksamheten under den tid de själva varit i tillfälle att närmare följa med den.

Prof. Karl Bruhn:

Man har tillställt mig en tunn, mycket tunn packe handlingar, som hänföra sig till äldre perioder i det svenska Äggelbykonventets historia: å ena sidan årsberättelserna från åren 1927—1933, å andra sidan några ofullständiga, delvis odaterade koncept till terminsrapporter, det äldsta från vårterminen 1925, vilka ha sänts till Finlands svenska skolungdomsförbund. Det är inte mycket. Och om det första årtiondet i konventets hävder finnas alls inga skriftliga anteckningar. Måhända kunde de tillgängliga skriftliga vittnesbörderna kompletteras med rapporter, som sannolikt ännu förvaras av skolungdomsförbundet. Muntliga uppgifter kunde väl också fås av snart åldrade kvinnor och män, som voro med under grundläggningstiden och kanske erinra sig detaljer och data från de åren. Men jag har inte haft tillfälle att skaffa tilläggsuppgifter av vare sig det ena eller det andra slaget. Och för resten: det är inte en historik i egentlig mening jag har blivit anmodad att skriva, endast några spridda anteckningar om konventets verksamhet under de två första decennierna av dess tillvaro.

Naturligtvis är det synd, att de tillgängliga källorna äro så ytterst knapphändiga. Ändå är väl skadan inte så stor, som man kunde tro. Ty någon högre form av konventsverksamhet förekom troligen inte under de tio, elva första åren. Jag har ett

vagt minne av att konventsafnarna under åren 1925 och 1926 i huvudsak uppfattades bara som danstillställningar under skolans auktoritativa hägn. Mötena, sådana jag erinrar mig dem, bjödo på ett minimum av s. k. förhandlingar, ibland en smula recitation och sedan dans, vilket var det viktigaste, åtminstone för flickorna. En notis från en senare tid är belysande för denna äldre tradition. I årsberättelsen för 1929 heter det: »På ett möte den 7 april beslöt man att börja hålla konvent varannan vecka. Konventen skulle vara omväxlande diskussions- och vanliga konvent. Vid diskussionskonventen skulle man diskutera, och annat program än tедrickning skulle icke förekomma.» »Vanliga» konvent — det var de forna danskonventen. Jag överdriver nog inte mycket, om jag säger, att det gamla lilla landsortskonventets viktigaste uppgift var att ta emot inbjudningskort till konventsbalerna i huvudstaden, dess intrikataste angelägenhet att fördela inbjudningskortet bland sina medlemmar. Det är naturligt, att det var så. Ty Äggelby svenska samskola bestod sig den tiden med ett konvent utan att ha konventsklasser i egentlig mening. För att del, eleverna i mellanskolans högsta klasser, pojkar och flickor i brytningsåldern, behöva nog av lärarna ledd och övervakad klubbverksamhet, de behöva föreningsliv av något slag i långt högre grad än vad som i allmänhet bjudes dem vid våra läroverk. Men konventsverksamhet i hävdvunnen bemärkelse gå de nog inte i land med, åtminstone inte i regel.

Konventsklasser fick man äntligen, då utbyggnaden av den forna lilla mellanskolan till ett fullständigt läroverk sattes i gång. Av rapporterna till skolungdomsförbundet finner man, att konventet ännu vårterminen 1925 omfattade klasserna IV och V. Men det var sista gången: på hösten samma år voro klasserna V och VI med, våren 1927 åter V,

forts. sid. 14

Prof. Lennart Simons:

Jag blev glatt överraskad när jag som ny lärare och rektor vid ASS för ca 25 år sedan fann såväl elever som lärare flitigt deltaga i konventsverksamheten. Magister Malling var kurator. Konventet uppförde ofta teaterstycken med dekorationer och dräkter, som kunde tävla med vilken liten teater som helst. Programmen bjöd utom teater på sång, dans och diskussioner, ibland på gluntsång av dr Gunnar Stadius. Gymnastiken stod på en hög nivå och detta utnyttjade konventet. Pojkarna byggde pyramider under gymnastiklärare Gustaf Stormåns' ledning och flickorna utförde ofta med Astrid Schnitt i spetsen graciösa danser och lekar. Den handskrivna konventstidningen Noctiluca utkom vanligen till lilla jul och kunde ibland vara riktigt spirituellt, speciellt under Harriet Clayhills tid.

Konventets viktigaste tilldragelse var balen, som vanligen hölls en gång per år. Då dekorerades gymnastiksal och klassrum. Gymnasialklassernas gossar och flickor infann sig med sina flammor i finaste stass, några gossar skrudade i smoking. Dansen trädde till pianomusik, som såvitt jag kommer ihåg exekverades av någon civis. Konventsbalen var tillstånd för cives och deras gäster. Inträdesavgift förekom mig veterligen inte.

När jag försökte påminna mig några »problem» i konventsverksamheten från denna tid är det kanske ett par som rinner i hågen, som även den nuvarande ungdomen ler igekännande åt. En lärare hade observerat att belysningen vid konventsdanserna var för svag eller rent av saknades vid något tillfälle, vilket föranledde förslag till dansförbud.

Därav blev emellertid ingenting sedan ordföranden lovat se till att belysningen blev bättre. En annan gång väckte konventsreklamen anstöt för alltför stor likhet med den kolorerade veckopressens vågade novellillustrationer, likaså ett alltför öppet skämt med någon av skolans lärare i Noctiluca, vilket resulterade i en strängare censur.

På senaste tid har konventsverksamheten vid ASS — såvitt jag erfarit genom mina söner — utvidgats till samarbete med finska skolor, vilket säkert har sina fördelar. En ny sida i utvecklingen är den starka kommersialiseringen av konventsdanserna, som gör att dessa får en prägel av allmänna danstillfällen. Det är en utveckling som enligt mina erfarenheter som inspektor för Vasa nation även har sin parallell bland studenterna. Fråga är om inte något borde göras för att minska

komersialiseringen av skolelevernas nöjesliv. Den ekonomiska sidan står naturligtvis hindrande i vägen. En lösning vore kanske att varje skola i sin budget även upptar ett anslag för konventsverksamheten.

Rektor Hjalmar Blomqvist:

40 år är i många avseenden en överskådligt lång tid, då det gäller ett konvents verksamhet. I en skola är generationsväxlingen mycket snabb och händelserna avlöser varandra i snabbt tempo. 40 år i ett konvents historia betyder lika många ordföranden och kanske halva antalet till sammansättningen fullkomligt olika styrelser. Vid en hastig överblick av det myller, som förtroendemännen av båda könen bildar tillsammans med sina många initiativ, beslut och åtgärder, förefaller det mig som om krigsutbrottet 1939 skulle beteckna slutet på vad man kunde kalla konventets verksamhet i gammal stil.

Till en början betydde detta en förändring till det sämre. Då konventet vaknade till nytt liv igen efter en nödtvungen dödperiod under kriget, var samarbetet med allt hävdvunnet brutet och man sökte famlande efter nya verksamhetsformer. Att valet inte alltid träffade det rätta kan inte förnekas. Konventet hade en nästan övermäktig konkurrent i den nya allmänna nöjesindustrin, som lade beslag på det mesta av konventsmedlemmarnas intresse. Mellan åren 1944—50 förblev verksamheten rätt så lam, trots att de styrande inom konventet energiskt försökte få en uppryckning till stånd. Som ett verkligt kraftprov från denna tid kan nämnas elevernas självstyrelse, som helt leddes av konventet. Denna gick huvudsakligen ut på, att eleverna själva genom valda förtroendemän upprätthöll ordningen i skolan under rasterna och före lektionerna. Självstyrelsen fungerade utmärkt en längre tid, men nedlades på elevernas egen begäran, då det visade sig att uppdraget som ordningsman blev för tungt för de flesta i längden.

Kring 1950 börjar balansen inom konventet igen vara återställd och en fastare linje skönjbar i verksamheten. Lättare gods förekommer visserligen alltså på programmet, men det förefaller paradoxalt nog som om sådant också skulle ha en allvarlig mission att fylla. Det inte bara lättar sinnet, som tyngs ned av skolarbetets jäkt, utan gör det känsligt och mottagligt för värdefullare stoff. Aldrig

är intresset så stort för diskussioner och andra intellektuella och kulturella verksamhetsformer som efter en skoldans eller jazzkonsert! Uppstod kanske ett tomrum som måste fyllas?

Ett nytt drag hos konventet av i dag är dess stora behov av kontanter. För att greppet om medlemmarna inte skall slappna bör programmet vid sammankomsterna både till halt och art vara sådant att det verkar tillräckligt lockande. Konventet behöver därför bl. a. en mängd tekniska hjälpmedel, vilkas anskaffning och underhåll kräver stora belopp. Utgivningen av denna tidning är också ett ekonomiskt vågspel, som endast tack vare redaktionskommitténs stora energi kan få ett lyckligt förlopp. Tyvärr kan konventet inte påräkna ekonomiskt understöd från något håll. Kan ingenting göras åt den saken? Det vore väl placerade pengar.

Det må räcka med dessa strödda iakttagelser och allmänna reflexioner. Det skulle föra för långt att närmare gå in på de olika verksamhetsformer, som konventet odlar. De är många och de omspannar det mesta, som nuförtiden är på modet. Och intresset tycks vara lika stort vare sig det gäller en jazzkonsert eller att diskutera religiösa eller andra allvarliga spörsmål. Detta är ett glädjande faktum och bådär gott för framtiden. Ungdomen av i dag är bra mycket bättre än sitt rykte. Den är mera öppen än tidigare och kan därför mången gång verka respektlös. Och visst kan omdömet klicka. Endast motvilligt tar de unga del av den äldre generationens erfarenhet, men på den goda viljan att av varje situation göra det bästa möjliga kan man sällan taga miste.

Konventet är ett viktigt komplement till skolan. Det bör skänka sina medlemmar förströelse och tillfälle till utvecklande verksamhet på olika områden. För unga reformivrare med redbart uppsåt är det en tacksam tummelplats. Sätt i gång.

Jag hoppas varmt, att intresset bland eleverna skall förbli starkt för den egna sammanslutningen och att viljan att göra något ännu bättre och mångsidigare av den skall tvinga fram påtagliga resultat.

---

forts. prof. Bruhn

VI och VII. Sedan ställdes mellanskolans lärjungar helt och hållet utanför: hösten 1927 omfattade konventet klasserna VI, VII och VIII. Därmed hade de yttre betingelserna för en normal kon-

ventsverksamhet skapats. Det är säkerligen ingen tillfällighet, att den första bevarade officiella årsberättelsen gäller 1927, det år, då gymnasiet för första gången framträdde fullt färdigt. Av allt att döma skrev man inte årsberättelser tidigare: man hade under det gamla konventets tid inte haft behov av föreningsorganisation och parlamentariska former och inte heller haft förståelse för sådant. Man kan säga, att Äggelby svenska samskolas konvent föddes för andra gången, och den gången i äkta säng, då skolan fick sitt högstadium, sent omsider.

De år, som följde efter det nya gymnasiet tillkomst, voro i konventets historia livaktiga år, mycket livaktiga, om man betänker, att elevantalet i konventsklasserna var litet, mycket mindre än i skolorna i huvudstaden. Till en del hade sammanslutningen nog sin kurator under många år, lärinnan (sedermera filosofiemagistern) Alice Malling, att tacka därför. Men till stor del berodde uppryckningen nog också på den intellektuella livaktighet och det intresse konventsmedlemmarna själva lade i dagen.

Storhetstid 1927—30

Tiden 1927—30 var en första storhetstid för konventet. Man tog itu med allvarliga diskussioner, som varit mer eller mindre okända programnummer under det gamla konventets dagar. Man diskuterade om de stora etiska och intellektuella världsåskådningsfrågorna, frågan, som under alla tider ha intresserat en sund, idealistisk ungdom: »Är en nödlön berättigad?»; »Äro svordomar fördärliga?»; »Vilken är den lämpligaste åldern för ingående av äktenskap?»; »Vilken är den lyckligaste åldern i människans liv?»; »Man dryftade också pedagogiska problem, som ha relevans för den studerande ungdomen: »Bör skolungdomen roa sig under terminerna eller ej?»; »Skolungdomens förhållande till föräldrarna»; »Vilka plikter ha lärare och elever mot varandra?»; »Kan kvarsittningar anses nyttiga eller ej?»; Vissa debattämnen voro direkt betingade av den miljö, i vilken dessa ungdomar växte upp, en relativ anspråkslös och fattig miljö, en skolmiljö med gossar och flickor sida vid sida. Sådana av miljön påtvingade diskussionsfrågor voro: »Bliva pojkarnas eller flickornas kläder dyrare?»; »Samskola eller särskola»; »Böra gossarna bestå flickorna?»; »Om skolförkläden»; »För- och nackdelarna av att ha en flamma.» Men också andra former av konventsverksamhet prövades. Traditio-

TILL BORGÅ

nella sedan gamla konventets tid voro grötfesterna nära jul, med alla lärare som inbjudna gäster och en ofta kamratlig samvaro mellan äldre och yngre, undervisare och disciplar. Välläsningsstävlingar anordnades i regel varje år. Dessutom företogo konventsmedlemmarna under ledning av sina lärare resor till olika orter, 1930 till Reval, 1928 till Östra Finland, Nyslott, Viborg, Sordavala, Valamo, orter och nejder, som nu äro mer eller mindre tillslutet land för finländska resenärer, tre gånger till Borgå. En av utfärderna till sistnämnda ort är märklig i det avseendet, att färden ställdes till folkhögskolan, vars gäster konventsmedlemmarna voro en givande afton. För en del av programmet stodo folkhögskolans lärjungar, för en annan del Åggelbyborna, sedan dansade ungdomar ur olika sociala skikt och från skolor av olika typ med varann. Initiativet glömdes snart bort, men borde väl dryftas och prövas än en gång: svensk ungdom från land och stad, från allmogehem och småborgarhem skulle på det sättet komma i närmare inbördes kontakt, lära känna varann, en samhörighet svenskar emellan utöver klassgränser och bildningsgränser skulle grundläggas.

Så kom i konventets historia en nedgångsperiod. Redan årsberättelsen för 1930 talar om »ett skäligen matt intresse hos konventsmedlemmarna», ett i detta fall åtminstone delvis vilseledande vittnesbörd. Det var först ett par år senare intresset faktiskt tycktes ha mattats av. År 1927 höllos, valsammanträdena undantagna, 7 möten, följande år lika många, 1929 12 möten, 1930 och 1931 9 möten vardera året, men de följande åren endast 6.

Det är säkerligen ingen tillfällighet, att de ungdomflickor och ynglingar, som sutto i konventets styrelse under de första »stora» åren, i många fall också senare förstått att göra sig gällande: man finner många av dem på framträdande poster i samhället, ett par ha med framgång hävdadt sig som forskare. Man kan väl i dessa fall tala om en fruktbar växelverkan: med sin intellektuella livaktighet förmådde dessa unga ingjuta liv i konventets verksamhet, men konventet gav också dem gåvor av värde: intresse för samhällelig, social och politisk, verksamhet, bildningsintresse, ideella impulser. Jag nämner inga namn. Men så minns vi några av den tidens ledande konventsmedlemmar, vilkas stämmor ha tystnat i förtid. Två av dem, Lars Strandman och Holge Rudolph, vilka båda ingåvo ovanligt rika löften, vore förtjänta av speciella äreminnen. De skola kanske skrivas en gång i framtiden.

Lördagen den 2 oktober -55 hade Borgå Lyceum anordnat ett samkonvent. Inbjudna var Lovisa och ett antal Helsingforsskolor. Ungefär femtio elever från Helsingfors hedrade samkonventef med sin närvaro och bidrog till en hög stämning. Själva avfärden var förlagd till »Norsens» anrika tempelgård och startskottet sköts 15.30. Till saken hör att stämningen i början var en aning tryckt och konstlad med utrop och påståenden som man blivit van att höra vid alla skoltillställningar.

Så snart resällskapet gjorde ett försök att vara sig själva steg stämningen och de utslitna glosorna och hurtfriska hejropen övergick i smidig vardagston. Väl anlända till Borgå uppsökte de samsvetsgranna kvällens huvudarena, skolan, medan resten gick — ja, sina egna små vägar.

Programmet började kl. 17 och vad man mest saknade var den s.k. akademiska kvarten. Borgå underhöll oss med pianospel, novelläsning och sång och allting var mycket sött och näpet. Därefter uppförde artisterna från Lovisa ett sorglustigt »skådespel». Sedan var det Helsingfors tur och »Bebbe» Ahlfors (Lärkan) sjöng en bukett kupletter. Med sitt nonchalanta uppträdande rev han ner en hel mängd åskor fyllda med applåder, och stämningen kom flera grader på Celsius plussida. Man märkte att Helsingfors hade slagit ett slag för den sjudande stämningen.

Efter en liten paus exploderade festsalen i ett bölande. Förskräckta cives trodde att domedagen kommit och någon börjat rabbla »fader vår». Snart fick vi dock reda på att orkestern börjat spela och alla tog ett stadigt grepp i sin krage och började dansa. Dansen hade börjat. Bland orkestermedlemmarna kan en person nämnas. Han var flicka och hanterade ett piano efter bästa förmåga. Resten av kvällen är var och ens privata angelägenhet. Dock bör nämnas att vi var litet före ett (1) i Helsingfors. Flere sådana tillställningar. De är trevliga.

S. H.

Mellanskolan skriver

"Samba" kåserar

Vi landar i Wien

Jag såg på Bettan, hon stirrade på mig. Sedan svimmade vi båda. När vi vaknade upp satt vi i flygplanet till Wien.

Saken var den, att vi, Bettan och jag, tillsammans vunnit en flygresor till Wien. Om någon har varit två och försökt resa på en biljett, så vet den någon att det har sina svårigheter. Fenomenalt, sa Bettan, du far dit och jag far tillbaka. Enkelt och praktiskt. Till vår mycket stora förvåning lät våra föräldrar oss fara. Deras protester var visserligen onödigt högljudda, men med litet intelligens klarar man allt (vilken tur att det inte behövdes mycket...)

Flygplanet var väldigt spännande. Bettan fnös föraktfullt åt flygvärdinnan. Om det ändå vore en flygvärd, surade hon.

Säkerhetsbältena var ett kapitel för sig. Vi satte oss i en fåtölj, och trasslade till bältena. Flyttade till en annan, samma resultat. Bytte fåtölj igen och fortsatte sedan till alla lediga platser efter att ivrigt ha försökt förstöra Aeros egendom. Sedan började passagerarna betrakta oss kyligt, så vi lämnade bältena åt sitt öde tills en energisk flygvärdinna med mord i blicken spände fast oss. Efter denna diskreta tillrättavisning började motorerna gå.

När de brummat i tio minuter, vrålade Bettan oroligt: Supen OPP, begriper de inte att det är därför de krånglar. Det hjälpte, ty plötsligt hade moder jord lämnat oss.

När vi flugit i två timmar, upphov Bettan ett sorgset tjut: Oj oj oj.

Vad nu då, sa jag medlidsamt, har du hemlängtan redan?

Nej, svarade Bettan, men jag har glömt att vara rädd.

Vi försökte reparera denna rysliga förlust, men det gick inte.

Mellanlandningarna var riktigt skojiga. Bettan och jag hade en underlig förmåga att gå vilse. Skönt, suckade vi när vi kom in i en stor och ele-

gant hall, där vi slog oss ned i varsin riktiga stol (utan säkerhetsbälten).

Så lagom skönt var det efter en stund då vi upptäckte att vi hamnat på fel ställe.

Maratonloppet är ingenting mot vad vi åstadkom. Vi avverkade minst 50 km när vi rusade omkring i dystra korridorer, upp och ned för trappor, in i andra hallar — usch. Slutligen spurtade vi trötta ut på flygfältet, just när man beslutat att lämna kvar oss.

I flygplanet var en väldigt söt liten flicka, vars enda fel var att hon var specialist på att skrika. Hon satte fingret i munnen och gastade på ett sätt, som bara kunde överglänsas av en schlagersångerska.

En flygvärdinna, som tydligen inte gillade sång, bar bort henne och gav henne en chokoladkaka.

Bettan såg prövande på mig: Stick fingret i munnen och skrik, så kanske du har chanser.

Möjligen får jag en fallskärm, svarade jag bittert, ty jag känner världens orättvisor.

Plötsligt blev Bettan onaturligt tyst. Det är ju någonting, som inte hör till vanligheterna, så jag blev milt sagt förvånad. Jag hade väntat explosiva utrop av förtjusning, ty planet lekte just berg- och dalbana på ett intressant sätt. Men då jag såg den underbart gröna färgtonen i hennes ansikte, gick det opp en hel fotogenlampa för mig: HON MÄDDE ILLA!

Jag försökte bota henne genom att stoppa i henne all väggkost våra oroliga föräldrar försett oss med, för att hon skulle glömma att kasta opp. Tyvärr har hon ett mycket gott minne...

Äntligen landade planet för sista gången och trots resans fröjder drog vi en lättnadens suck när vi vacklade ut på flygfältet i Wien.

På hotellet blev vi vänligt emottagna — kanske det berodde på att man inte känd oss ännu. Men Bettan viskade förolämpat till mig: hörde du vad dendär människan skymfade mej, han kallade mej en äggande Fräulein!

Jag har en känsla av att Bettans kunskaper i tyska måste förkovras en smula.

»Samba»

Forts. i nästa nummer: »Vi våldgästar Wien».

Ungdom av idag

Vi skall börja med att tala om »vårt föräldraproblem». Varför förstår inte våra föräldrar oss? Alltid är det samma gamla tjugiga refräng: »De förstår mig ändå inte». Men har vi tänkt på att det var så länge sedan de själva var unga så de kanske har glömt hur det kändes för dem? De har gått igenom mycket, sorg, prövningar och bekymmer så de glömt sin egen ungdomstid. Det är sant att de i de flesta fall ej förstår oss. Vårt lynne skiftar i det oändliga, inte att undra på att våra föräldrar blir irriterade. Varför är det så ofta som vi kan säga en massa elaka och sårande saker åt vår egen mamma och pappa, utan att vi velat säga dem, de har bara halkat ur munnen och sedan är det redan sagt. Och hur ofta är det inte som vi så gärna vill visa oss hjälpsamma eller tacksamma eller kanske rätt och slätt visa hur mycket vi tycker om dem. Men det går helt enkelt inte, orden snubblar och stockas i halsen, och vi känna oss bara tafatta och klumpiga. Men det borde våra föräldrar också förstå. Att vi inte menat så mycket med de sårande orden. Det är ju så oändligt svårt att säga »förlåt». Men det måste vi lära oss, för vår egen framtid, för att bygga vår egen personlighet och karaktär. Att lära oss själva att vara ödmjuka. Det är ju ändå så mycket våra föräldrar gjort för oss, så vi kan aldrig vara tacksamma nog. Vi är trotsiga och elaka i tonåren, det kan vi själva allt som oftast inte rå för. Det hör bara till. Har vi kanske inte alla någon gång hört mamma säga till pappa: »Ja, och vår lilla Stina, som var så rar och underbar som liten! Alla dyrkade ju henne och tyckte att hon var en liten solstråle. Och nu! Hur har hon kunnat bli sådan? Jag känner helt enkelt inte igen henne!» Ja, det skulle vara bra mycket lättare om föräldrarna skulle förstå oss! Och när sedan, vi skolungdomar, är utsatta för den svåraste tiden i skolan, nämligen provtiden, då proven bara haglar och man sitter hemma och pluggar tills man ser hur bokstäverna dansar för ögonen, sedan misslyckandet i ett prov och tacken: »Man kan inte vänta sig annat när du inte läst!» Litet förståelse borde ändå vara att vänta, när vi har det som värst. Alla inser vi i alla fall betydelsen av skolan. Och misslyckas gör vi alla någon gång.

Om vi nu skulle tänka på förra seklets ungdom. Vi måste medge att ungdomen av idag gör praktiskt taget vad den vill. Men förra seklets ungdom

var lyckligare och mer harmonisk än vi! Nutidens ungdomar är rastlösa, kanske kan vi säga jäktade! Det är ett ändlöst jäktande från det ena nöjet till det andra, och därtill är det en hel massa vi måste hinna med. Och passar beskrivningen inte in på just dig, så behöver du bara se dig omkring litet. Det är »skinnknuttarna» och »pjattarna», som alla går omkring med läderblusar och svarta farmare, dessutom begåvade med ett busigt uppträdande och en Boston-cigarett i mungipan, och motorcykeln sist men icke minst! Så har vi spåtterna och divorna, för att nu ta ett exempel, kan jag nämna hur de ser ut när de är fina. Det skall vara skyhöga klackar, så den arma stackaren just och just kan gå, snäva kjolar därtill (stackars människa!), dessutom en krigsmålning, som kan skrämman den mest härdade indian, och i öronen ett slags »dingel-dongel», som är så långa att de nästan når ned till axlarna, så hon får gå helt krokig av tyngden, väskan a la en meter får ej glömmas, den skall nonchalant stickas in under armen. Allt det här kan bara betyda en sak, om man tänker noga efter. Slutsatsen blir den att ungdomen är osäker, den måste dölja sig bakom denna hårda mask för att vara sina kamrater till lags. Och stackars den som vågar visa den minsta vekhet eller sentimentalitet! Man vågar inte vara sig själv utan omformas helt efter tidens mode. Men inom detta skal finns de själva utan helt omformas efter tidens mode. Men inom detta skal finns de själva, varma, levande, naturliga och trevliga. Kanske hör det till vår ålder, men skulle det inte vara bra mycket roligare med glada och främst naturliga ungdomar? Tro inte att de där skinnknuttarna lider av något slags nikotinbegär som de själva vill framhäva. Det hör bara till, det ser tufft ut! De flesta tycker säkert att det smakar illa, men det vågar de ej knysta om. Men skulle de själva ana hur urlöjligen sådana valpungar ser ut med en cigarett i mungipan så skulle de nog låta bli det! Vi tycker alla i vår ålder att ingen förstår oss, ja vi är säkert känsliga och sårbara. Det är just det alla försöker dölja med det tuffa yttret. Jag kan säga rent ut alla killar att skall de röka så gör nu det i den mörkaste vrå där ni vet att ingen ser er! Och finns det få undantag bland gossarna, som vågar vara sig själva, kanske en »mammans gosse» pålitliga och trevliga, som inte träffats av masspsykosen att klä sig som de andra och uppträda så, så kan jag tala om att de pojkar-na i hemlighet blir beundrade av skinnknuttarna och pjattarna för deras »mod», men de skulle hellre

Fort. sid. 18.

OSLO-BESÖK

Tidigt en morgon i somras töffade vi in på »Östbanestasjonen» i Oslo, jag menar taget töffade och vi stod på trappan med kappsäckarna i handen, redo att hoppa av. Vi kom in under ett dystert tak och stannade. Framme!

Min blick fångades av en stor skylt, på vilken det stod »Sko-Puss 25 øre», och jag tänkte för mig själv: ja så, så går det till i Oslo. Sedan fick jag förklaringen då jag såg en roterande skoborste och en stationskarl som just höll på att »pussa» sina skor.

När vi krånglat oss igenom en massa svängdörrar kom vi ut på stationstrappan. Man hade rått oss att hela tiden ha regnkappor i beredskap, och där setod vi sedan mitt i det strålande solskenet med dem på armen. Först frågade vi en morgonpigg gentleman, var Karl Johansgatan fanns. Vi rassade iväg åt det håll han pekade ut. Och mycket riktigt, där låg den, lång och rak. Men vad i all världen! Upphängd i långa linor tvärs över gatan svängde en hel trädgård av blommor i prydliga korgar, med engelska flaggor bredvid. Jag kom genast på en lösning: tänk att man hade reda på att vi skulle komma i dag. Nog är de vänliga här i Oslo. Men varför de hade Englands flagga blev jag inte klok på.

Då vi kom till hotellet fick vi reda på orsaken. Drottning Elisabet skulle komma på besök. Nåja, vi kunde i alla fall låtsas att det var för vår skull allting var så fint. Men nu skulle jag få se henne. Livslevande!

När jag igen kom ut på gatan, hade det som genom ett trollslag kommit en mängd människor, som alla gick åt samma håll. Jag följde med strömmen och kom fram till en stor byggnad omgiven

---

dö än erkänna det. I längden bli en mammas pojke och mammas flicka mera omtyckta av både pojkar och flickor. Bara de själva skulle inse det! Att de är de förståndigaste och mera fullvuxna som inte bryr sig om att de andra retar dem för att de inte klär och betar sig som andra. De som är så retfulla vet ändå innerst inne att han eller hon är den verkliga kamraten. De vinner ändå i längden! Bara alla tonåringar skulle inse detta! Och våga det.

Scharpnella.

av en park. Jag såg framför mig halva Oslos befolkning som alla trängdes och sträckte på halsarna. Jag hade inte så stort mod att jag vågade mig ända fram, utan höll mig till den ståtliga byggnadens trappa. För att ha någonting att göra medan jag väntade, frågade jag en liten pojke vad det var för trappa vi stod på. Han stirrade på mig och sade efter en stund: »Stortingets». Han fann det sedan bäst att försvinna.

Med ens började det dundra förskräckligt nere vid hamnen. Det sköt och knallade så jag tyckte riktigt synd om drottning Elisabet, för hon trodde nog att hennes jakt skulle skjutas i sank.

Jag tog mod till mig och rusade in i den 10 m breda folkmassan som kantade gatan. Det gick! Jag hamnade ungefär fyra meter inåt och var mycket stolt, såhär skulle man göra. Jag armbågade mig vidare, men dendär gången kom jag bara lite framåt, ty en storväxt polis spärrade vägen för mig. Det gick absolut inte att komma längre, ja, möjligen att krypa mellan benen på honom. Men det tänkte jag inte på just då. Där stod jag sedan snoopen och knuffades hit och dit. Plötsligt upptäckte jag, att jag kommit längst fram. Så går det när man är anspråkslös. Ha!

Där kom visst drottningen, inte för att jag såg henne, men rungande hurrarop löpte längs leden och kom snart fram till min plats. Först red sex Oslo-poliser och sedan kom en öppen svart bil, i vilken HON satt tillsammans med tre »gubbar». Elisabeth såg ut precis som på bilder, inte alls anorlunda. Hon vinkade och log glatt åt höger och vänster. Jag hann uppfatta att hon hade en liten vit hatt och vita handskar. Genast efter henne åkte Philip i en annan bil, även han med tre militärer. Folk hurrade och skrek minst lika mycket till hans ära. »Aj katten vad han är stilig», tänkte jag upprörd.

Sedan följde tre-fyra täckta bilar i vilka det satt höga herrar. De vinkade inte alls. Man började draga sig tillbaka så snart ekipagen passerat. Jag irrade omkring en god stund innan jag hittade tillbaka till hotellet. Överlycklig stod jag i hotellhissen, gnolande på »God save the Queen». Tänk ändå vad engelsmännen är tjusiga. I synnerhet Philip.

»Dixie»

REDAKTIONEN I EN AKT

Redaktören: Jag vill skriva någonting intelligent

Sekreteraren: Kanske sådant kräver intelligens.
men det går inte.

Tryckfelsnisse: Hjälpa eller stjälpå, det är frågan.

Kritikerna: Spotta eller inte spotta.

Röster i bakgrunden: Bla bla bla.

Sekr.: HÅLL K....

Red.: Hit med skrivmaskinen!

Sekr.: Vad i H... behöver du den till?

Red.: Grrrr. TACK! — Vad var det jag skulle skriva om??

Sekr.: Bu-buu.

Mötet ajournerades. Nya redaktionsmedlemmar efterlyses.

NOCTILUCA

öns-
kar
en

God Jul

VI UTFÖRA ALLT TILL
KLICHE-BRANCHEN
HÖRANDE ARBETEN

VALIOLAATTA O Y

HELSINGFORS

Mechelingatan 25

Tel. 441 298

K. A. BLOMQVIST

kolonialvaror

Skillnadsg. 9

Bergmansg. 35

*Kvarten använder
Du naturligtvis
till ett besök i*

Åggelby Handel

Gott julbetyg

önskas
alla elever av

INSEREA

Persienne och Flagg Oy

Grundlagt år 1989

Landets största
och
äldsta i branchen.

MOSABACKA

Tel. 82—2696

Våra

Ritblock

med fartygsbild på omslaget tillverkas
av bästa tillbudsstående ritpapper.

Kymmene Ab:s kvalitet 6301.

Säljes av bok- och pappershandlare

SKOLMATERIALIE CENTRALEN AB

Helsingfors

DEN SOM SPAR
DEN HAR

FÖRENINGSBANKEN

*Om Ni söndrar, låt oss reparera
om Ni behöver nya glasögon,
låt våra specialister göra dem!*

Allt i optik

Oy Osk. Eriksson Ab

Mikaelsgatan 2

PRIMO OY

Malm

Spik och byggnadsbeslag
Gardinskenor och tillbehör

Oy Karl Beus Ab

Helsingfors

SKO-

Varuboden

Mannerheimv. 9 — Linnankoskig. 2
och Dickursby

har vackra, bekväma och slitstarka
skor för sport, promenad och inne-
bruk. Kom in och resonera "sko-
ekonomi".

Lyckligaste familjen
i Åggelby är Anderssons, ty den har

ALLT
FULLT

FÖRSÄKRAT i

Ömsesidiga Försäkringsbolaget
SVENSK-FINLAND

Huvudkontor i Helsingfors Mannenheimvägen 12

Ring tel. 10075 och vi ordna alla Eder försäkringar till Eder belåtenhet!

